

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 29. ANUL XV.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poște, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Pretul prenumeratiunii pentru Săbiiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țări străine pe anu 12 po 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirula, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiiu, în 9/21 Aprilie 1867.

Evenimente politice.

Săbiiu 8 Aprilie.

În năruia trecutului amu atinsu despre scomositate dietei din Boemi'a. Căci cea mai inflacărăta fu în sădinti'a din urma între minoritate și majoritate. Cea d'antăiu au protestatu contr'a alegerilor în senatulu imperialu, precându acest'a le sprigini. Minoritatea se vediu nevoita acum a pasi la protestu, care maresialulu de țiera promite a-lu adauge protocolulu dietalu.

Minoritatea după ce da protestulu se gata de plecatu și între strigate de „slava“, pre cari le acompaniaza și galeriele dietei, ese afara. Galeriele înca a trebuitu sa fia desiertate în urm'a acestei demonstrațiuni.

Diet'a după aceste, avendu înca alăți membri, căti sa aduca unu concludu (135), primesce propunerea majorității pentru alegerea în senatulu imperialu, carea după o intrerumpere scurta a sădinti se și pune în lucrare.

Resultatulu alegerii e 40 constitutunali (reichsratisti) și 14 nationali (cechi). Între deputatii constitutunali e alesu și dlu min. de Beust.

Senatulu imperialu nu are acum pedeci și se va și adună preste tempu scurtu. Ministeriele sunt gramadite cu pregătirea de propuneri și proiecte. Se vorbesce multu de introducerea responsabilității ministeriali și dincolo de Lait'a. Și delegatiunea transilvaniană se considera de acum între propunerile aceste. Se vorbesce ca va constă din 60 membri; din 20 din cas'a de susu și din 40 din cas'a de josu.

Poi'a oficială din Bud'a-Pest'a anunția, ca toate delictule de pressa comise până la 17 Aprilie nou—deca nu au involvat pări din partea privatilor, ci sunt intentate curatu numai din partea deregatorie, — se ierta (amnestiaza).—

La „A. A. Ztg.“ scrie unu condeiu oficiosu din Vien'a: Aru retăci cine-va candu aru crede ca desbaterile coronei cu Ungari'a aru fi încheiate cu primirea elaboratulu afacerilor comune. Diet'a ungurască îndata ce se va adună după pasci, va avé de eliminatu unele puncte însemnate din legile din 1848 precum: de laturarea demnității palatiale, stergerea — séu neintroducerea gardei nationale și îndreptătirea regimulu de a puté dissolve diet'a, și până nu va fi votatu acés'a bugetulu.

După o înștiințare din partea banulu Croației diet'a croata carea se aduna în 1 Maiu nu va avea alta de făcutu decâtu de a primi rescriptulu respunditoriu la adresa, a desbata asup'r'a acestui'a și aduce unu concludu, care sa fia apoi asternutu Maj. Sele.

Denumirea unui magiaru de comissariu regescu în Fiume (municipiu mai multu italianu), au făcutu sânge reu în slavi, pentruca ei privescu în acés'a o acțiune contra regatulu triunitu (croato-slavono-dalmatinu). —

Afacerea Luxemburgulu pare ca s'a mai asiediatu. Scirile numai sunt tocmai asiá ascutite că în dilele trecute. Cu toate aceste de pregătiri de înarmări e vorb'a în toate părțile și aducătorii de noutăți sciu sa ne spuna de noue masinării de omoru, aflate în Franci'a, acum de curendu. —

În Berlinu scotu omenii de statu argumente noue, cari îndreptătescu pre Prussi'a a tiné ocupatu Luxemburgulu.

Se vorbesce ca corpurile legislative din Franci'a voru dá imperatulu putere absoluta pre tempulu resbelulu; ele pe sine însă se voru amana. —

Ans'a la conflictulu de fatia după „Debats“ a fostu următoarea: Prussi'a cugetă a trage regatulu Olandei în federațiunea germană de nordu, séu alu

intrupă în Prussi'a. Regele și ministri Olandei aflându de intențiunea acés'a prussiană au venit la ide'a de a cede Franciei Luxemburgulu spre a avé în aceea unu aliatu tare. — Totu acea foia spune, că se lucra energicu pentru o alianță între Franci'a și Angli'a pentru așterea Olandei.

Scirile despre alianță înca nu lipsescu. Se spune de o alianță între Franci'a, Itali'a, Austri'a, Dani'a, Norvegi'a și Svedi'a. — Alte versiuni sunt despre o apropiere a Prussiei de Austri'a și scirile mergu asiá departe de spunu, ca Br. de Beust aru fi pretinsu dela Prussi'a că pretiu de o alianță, delaturarea tratatulu de pace dela Prag'a și înlesnirea de a capeia Austri'a o pusețiune în Germani'a egală cu cea a Prussiei.

Cestiunea orientala se pare infundata prin cea a Luxemburgulu, ceea ce pôte fi numai la părăre, penitruca cetimu, ca Port'a e aprôpe de a pasi ostila contra Greciei. — Russi'a, carea înca arméza și concentréza trupe în părțile de média di ale imperiulu seu, se dice ca se va folosi de ocașiunea eventuală din apusu, va întrevini în favórea popóreloru crestine din Turci'a și se va mulțami a plantă crucea pre biserica St. Sofie în Constantinopole (dădita de Iustinianu Imperatulu romanu (la 525 d. Ch. i era după caderea Constantinopolei la 1453) prefacuta în moschee turcescă) și apoi după ce va stramută tronulu dela Aten'a acolo se va întórce acasa.

De aceea va fi interesantu a mai adauge și seirea d-la marginea Poloniei din 12 Aprilie, în care se spune de nou despre mersuri de trupe spre média di, despre întăriri în Varsiovia, în Modlin și Zamosc. În cercurile acestoru trupe se vorbesce de o pornire spre Sium'a (în Turci'a) că de unu ce, ce are sa se întemple cătu mai curendu.

Cu toate ca aceste sunt numai sciri și adevărta stare a lucrurilor, care se petrece între diplomați nu se scie, după cele de mai susu amu avé următoarea constelațiune: În apusu Franci'a contra Prussiei, la média nópte Dani'a contra Prussiei, Svedi'a și Norvegi'a în resaritul de média nópte contra Russiei (candă aru fi aliata acés'a cu Prussi'a); la média di Austri'a neutrală cu unu corpu de observatiune în apropierea Germaniei, Itali'a și Angli'a cu marin'a în marile turcesci contra Russiei; abstragendu dela pusețiunea ce aru luá statele americane nordice.

Că unu curiosu adaugemu și o pretinsa espectoratiune a principelu Gorciacofu, ministru rusescu, ca adeca pre Napoleonu III astadi, numai palmile ce i le da Bismark din drept'a și din stang'a, lu mai tinu în picioré. Se însemnămu ca înainte de resbelulu orientala din 1854 înca a jucat o palma a unu diplomat rusescu o rolă însemnata.

Din Pest'a.

Conferința deputatilor ardeleni s'a readunatu în 12 Aprilie la 4 ore după amédi spre a mai discutá înca unele cestiuni în privința Transilvaniei. Presiedinti'a o purtă și acum ministrulu de justitiă. Gál de Hilibu face o espositiune despre referințele urbariale în Transilvani'a încependu de pre la 1754 și termina cu invinuirea tribunalulu supremu, carele după densulu trebuie sa se strămute numai decâtu la Pest'a, că sa fia sub mai buna priveghiare. În fine face unele propuneri privitoare la deslegarea referințelor urbariale.

Hosszu se invoiesce cu propunerea lui Gál de a se institui judecatorii de sine statatóre ambulante pentru instanța prima și pentru secțiuni separate în afaceri urbariale și la tribunalele superioare; se invoiesce și cu împărțirea loculu de pasiune pre calea oficiilor; dară încātu privesce c o masă tiune a apoi crede

ca aceea între români se va puté esecutá cu mari greutăți, între unguri pre lângă asistinti'a militară; în secuime însă nici într'unu modu.

Gezö aru dori că sa se reguleze mai întâi cestiunea despre siculica haereditas și apoi sa fia vorb'a despre regularea proceselor urbariali.

Conte D. Telechi sen. nu vrea sa recunosca ca totu pământulu secuiescu e siculica haereditas. Elu doresce că în lege sa se tina socotéla de impregiurarea, că fia-carele sa aiba pământu după cum a fostu la 1848 înscrisu în tabelele de dare.

Hosszu o afla acés'a de prisosu de órece patent'a din 1854 spune apriatu ca totu pământulu colonialu a intratu la 1819 în tabelele de conscripțiune, de unde urméza, ca fia-care omu în țier'a secuiescă, carele avea o atare posesiune în 1848, se privesce de eliberatu. Si Mikó și Gál sunt contra acestei interpretatiuni. Zejk este de părere ca interpretatiunea sa se faca obiectu de pertractare în corpurile legislative. Al. Dószá încrede cestiunea apretiarei ministrulu.

În fine se pune pre tapetu cestiunea montana. În privința acés'a ié dep. Abrudului Széles cuventulu și face o espunere despre legile, statutele și ordinatiunile privitoare la montanu, până la începutulu lui Marte din anulu acés'a și spriginescu reintroducerea legilor de până la 1848. — Contr'a celei emise în tempulu din urma au recursu Simeonu Balintu și Dionisiu Tobias la ministeriu (ungurescu). — Cont. S. Vass dice, ca Abrudenii aru fi demni de compatițiune, candă s'aru pune în lucrare ordin. din 1 Marte 1867, penitruca din câte legi montane cunósce elu, nici un'a nu e asiá asupritóre că acés'a. Cu acestea se încheia conferința.

Ministrulu multămesce pentru concursulu membrilor conferinței prin lamuririle lor și promite ca va face totu ce e de lipsa pentru binele, folosulu și liniscirea locuitorilor Tranniei.

Unu corespundinte din Pest'a alu Pressei celei noué descrie geneza proiectulu de concludu a lui Deák, privitoriu la cestiunea croata, în modulu urmatoriu:

De unu tempu încóce cercurile politice se ocupa mai numai cu cestiunea croata. Partite au tinutu conferințe în privința acés'a și s'au încercatu mai de multe ori, de-si în desiertu, de a aduce opiniunile diferiteloru partite în consonanță. Într'aceea ministerulu se consultă în sinulu seu și cu barbatii de statu de dincolo de Lait'a (Beust și Kussevich) fără ca sa fi ajunsu la unu resultat finalu. Cu toate ca se asigura, ca între ministrii unguresci și între DD. Beust și Kussevich nu au existatu nici o diferință principală, esentială de opiniune, totusi ei au fostu totudeodata în dubiu, ca până unde au de a merge în cestiunile contr'a Croației. În fine au fostu remasu că incurcaturile din apusu sa grabésca otărirea finală, și se asigura, ca depeșele din Parisu și Berlinu au avutu influința forte mare asup'r'a otăririi acesteia finale. Și într'a devéru, concludulu de proiectu alu partitei ministeriale se deosebesce de opiniunile, ce le-au avutu partia aceea înainte numai cu vre-o câte-va săptămâni totu despre cestiunea acés'a. Atunci eră tare otărita, de a anexá Fiume Ungariei, și de a nu permite că Croatii sa fia reprezentati în delegatiunea afacerilor comuni fără prin diet'a din Pest'a. Deci deca cestiunile acesteia dăno acum'a nu sunt accentuate asiá tare, aceea e unu sacrificiu, care l'au adusu regimulu ungurescu relatiunilor politice, ce ne amenința. Acum'a însă trebuie sa se faca necesitate sacrificiulu, acestui'a dietei plausibilă; ceea ce au fostu unu lucru greu, fiinduca stang'a nici după espunerea motivelor politice celor urginti, nu se puté înduplecă, că sa primésca con-

clusulu de proiectu ministerialu. Erá de temutu, ca acest'a va cadé in casa si nu se va primí, pentru aceea se determiná Deák, de-si nu prea bucuru, de a-lu representá prin numele seu.

Desbaterea in privint'a acest'a au fostu scurta, cáci o desbatere mai îndelungata mai curendu aru fi fostu periculosa. Partit'a se facu atenta, ca acel'a trebue realizatu fára nici o straformare, deca nu va vrea sa pericliteze esistint'a ministeriului Andrassy, si in modulu acest'a s'au mantuitu. Insa invingerea, ce o au eluptatu ministeriulu, este o invingere de a le lui Pyrrhus (?); inca o victoria cá acest'a si elu este perdutu, pentruca in tote cercurile domnesce o nemultiamire mare cu deslegarea a acest'a a cestiunei croate. Chiaru si cas'a de susu este nemultiamita si au evitatu ori-ce discussiune despre obiectulu acest'a neplacutu. Predarea cetátiei se privesce aci cá unu actu alu lasitátiei si de rusine. Dupa cum se vede stâng'a aru vrea, cá Croati'a sa nu primésca complanarea oferita. Candu s'aru intemplá acest'a, ministeriulu — chiaru si deca aru voi — nu aru mai puté aduce altu actu de indulgentia si aru fi silitu a intrebuintia fortia. Insa croatii póte ca nu voru lasá sa vina lucrulu pâna intr'atát'a; conducatorii ei au primitu inscintiare din Vien'a, ca de acolo nu au sa ascepte nici unu ajutoriu, ca se doresce impacarea cu Ungari'a si deca va fi de lipsa se voru silí la acest'a. Prin urmare Dni din Agram voru fi cu ratiune si se voru invoí.

De agu 1 Aprile 1867.

La articolulu din 31 Ian. a. c. publicatu in nr. 12 a „Gaz. Trans.“ de unu „Unitu si unu Neunitu“ din Bobohalm'a, subscrisulu, la acelea puncte calumniátore da urmatoriulu respunsu:

De vreme ce Inspectorii de scótele districtuale au strens'a datoriu, cá candu se va redicá vre-unu edificiu de scóte, se céra mai întâi binecuvéntarea, aprobarea si invoirea supremului Inspectoratu de scóte, care s'au si facutu din partea acestui Insp. scol. in 12 Aug. 1863 nr. 74 pentru scótele tractuale, pre lánge aceea descoperire, cumca comunele bisericesci din tractulu Ternavei de josu gr. or. suntu amestecate cu gr. cat. venitorile comunale inca le suntu amestecate, si asiá in urm'a descoperirii oficiului procesuale de cercu respective a zelosului D. Macaveiu Pop, aru fi cu scopu a se redicá scóte in comunele mestecate sub unu edificiu pentru in-

cungiurarea spseloru, si mai curenda ispravirea acelor'a. — La acest'a i s'au resoltatu subscrisulu din partea supremului Inspectoratu scolariu gr. or. sub nr. scol. 105 dto 21 Aug. 1863 cumca Inaltu acel'a se invoiesce, cá sa se edifice cládiri de scóte sub unu coperisiu, in sa cu dóue odei deosebite, nu pentru altu ceva-si, ci numai cá caracterulu scólei nóstre sa se sustina si cá sa nu ne amestecamu in jurisdictiunea altei biserici. — Despre acest'a D. Jude procesuale luá asuprasi a incunoscintia si pre ordinariatulu gr. cat. — Acest'a inca s'au facutu — de unde asemenea invoire s'au datu, care se afla de fatia si la D. Jude proc. cu dto 21 Sept. 1863 nr. 667. Asiá dara numai inintiesulu acestoru citate concedii Inalte subscrisulu au caletoritu in cercu impreuna cu D. Jude proces, in an. 1863 pentru super-edificarea scóteloru in comunele mestecate: Cucerdea, Chincislu si Bobohalm'a, cu care ocasiune fiindu in cartiru togm'a in cas'a neunitului Nicolae Pop, care au cetitu ordinatiunile ambelor ordinariate, in a cároru intiesu s'au si super-edificatu scóte confesiunale deosebite. Asiá dara nu e dreptu, ca in comun'a Bobohalm'a este scóla comunala, ci din contra suntu dóue scóte confesiunale sub unu edificiu, din care cauza nu am pututu suferi, cá „Unitu si Neunitu“ sa puna Invatiatoriu de alta confesiune fára scirea acestui Inspectoratu in contr'a ordinatiuniloru sele, — dupace fostulu Invatiatoriu in anulu scolariu 1865/6 in comun'a Bobohalm'a Emanoil Tolan s'au multiamitu de aceea statiune din cauza, ca nu si-au pututu scóte léfa sea, intorcendu-se a casa in Seplacu numai cu unu bubeu, si nisce zeloge date de antistele comunale. — Acestu Inspectoratu scolare vadiendu nepasarea inaintestatatoriloru comunali au datu unu cerculariu in 27 Iuliu 1866 nr. 106 cátra tote Eforiele scolare tractuale, ca acestea de tempuriu sa otáresca léfa Invatiatoriloru, cá statiunile vacante sa se póta suplini. — Dintre tote comunele supuse acestui Inspectoratu numai singura Bobohalm'a n'au facutu destulu — n'au otáritu léfa, cá sa se póta de tempuriu slobozi concursu, si nici nu s'au ingrigitu de Invatiatoriu. Sosindu tempulu invetiaturei de iérn'a si aflandu-o fára Invatiatoriu, silitu au fostu acestu Inspectoratu scol. a face aratare cátra D. Jude procesuale cá se indatorede pre comun'a nóstra bisericesca din Bobohalm'a de a otári léfa pentru Invatiatoriu, cá si acestu Inspectoratu sa se póta ingrigi de Invatiatoriu. — De-si din partea D. Jude proces. s'au facutu destulu acei provocári totusi

Bobohalm'a n'au otáritu léfa, si asiá m'amu vediatu silitu a tramite pre tinerulu Atanasie Truti'a din Secludu de Invatiatoriu, care are o portare buna, si care nu-i pruncu (precum dice „Unitu si N. U.“), ci este in varsta de 23 de ani. Ce se atinge despre sciintiele acestui tineru pótfesca „Unitu si Neunitu“ atátu la gimnasiulu din M. Osiorheiu, cátu si ai vedea testimoniulu seu cumca au absolvatu 3 clase gimnasiale cu sporu bunu. Acest'a s'au recomendatu de Invatiatoriu nu pentru altu ce-va, ci numai pentruca este in stare a duce in continuitate invatiatur'a prunciloru cu a Invatiatoriu din anulu precedente. Pre acest'a l'aru fi si primitu poporulu nostru, dara antisti'a comunale s'au impotrivitu preste competint'a ei, póte pentru aceea, ca acest'a n'au complimentatu din destulu pre acei antisti — Ce se atinge de Filonu Pang'a acest'a s'au prezentatu acestui Insp. scol. cáruia i s'au spusu ca nu se póte primi de Invatiatoriu in scóla confesiunala din Bobohalm'a din pricina binecuvéntata, totusi pre acest'a antisti'a com. l'au pusu de Invatiatoriu fára invoirea Inspectoratulu scol. aretata antistiei comunale in 19 Nov. nr. 170, si l'au bagatu in scóla nóstra care si-au si inceputu carier'a de invatiatura in 6 Dec. 1866 cu aceea dechiaratiune din partea lui „Unitu si Neunitu“, cumca acestu Inspectoratu nu poruncesce nimenu la scóla lor, ci ei voru pune pre cine voru vré de Invatiatoriu. — In 7 Decembre mergendu la Bobohalm'a pentru ratiociniulu bisericescu, unde sosindu si intrebandu ca cum stau cu scóla, au respunsu: ca au auditu cumca Notariulu si Bireulu au pusu de Invatiatoriu pre unu fecioru unitu din Petrillac'a, la acest'a intemplantu m'amu vediatu silitu a tramite doi membri din Eforia scolara, cá sa cháme pre pusulu Invatiatoriu de fatia si sa incuie scóla, tramisii mergendu la scóla nu l'au aflatu acolo (cáci acest'a mai inainte cá tramisii au sositu in fati'a poporulu), ci numai 4—5 prunci jucandu-se in scóla. Adu-cendu tramisii chei'a scólei, s'au intrebatu Filonu Pang'a, ca cine l'au pusu pre elu de Invatiatoriu, si au respunsu ca Notariulu si Bireulu. Subscrisulu de nou iau spusu, ca nu-lu póte cunosce de Invatiatoriu. — Asiá dara la cererea poporulu nefindu altu cine-va, s'au renduitu de invatiatoriu Dimitriu Popu, si totusi nu sciú ce au pututu aduce pre Filonu Pang'a la aceea de a me cercá mai tárdiu prin o epistola privata in care se róga de restituierea lui in postululu invatiatorescu, ineciundu in aceea epistola 5 fl.—iera 5 fl. promitendu-mi a-mi

FOISIÓRA.

Impartasiri dintr'unu manuscriptu,

ce tractéza despre Dreptulu Canonu alu Bisericei greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

Despre manastiri.

I. Manastirea este locu santitu indiestratu cu biserica si alte zidiri pentru adapostirea calugariloru, cari s'au destinatu spre vietia singurateca si contemplativa dupa cuvintele Mantuitoriu: „de vrei sa fii deservitu, mergi, vinde averea ta, si o da seraciloru si vei avea comóra in ceriu, si vino dupa mine“ (.)

Spre intemeierea vre-unei manastiri prescriu canónele, cá fundatorulu sa-si descopere Episcopulu eparchialu intentiunea sea pentru intemeierea manastirei in complexulu eparchiei, si sa arete mijlócele banale, ce se ceru pentru infiintarea, indiestrarea si sustinerea unei manastiri, si deca fundatorulu aru dorí sa impreune cu manastirea si unu Nosocomiu, seu alte asiediaminte filantropice si literarie, atunci elu este datoriu a asigurá prin mijlóce banali si a-jungerea acestoru scopuri, si despre tote a face cartea fundatiunale, si a o predá Episcopulu, carele cercetandu-o, si aflandu-o de buna, randuesce, cá cartea fundatiunala sa se pastreze in archivulu episcopiei, si totu odata designéza Episcopulu dñu'a, candu va esi la fati'a loculu zidindei manastiri spre seversirea rugaciuniloru pentru punerea temeliei a zidiriloru intentiunate. Tote acestea au a se observá strens'u, cáci canonulu alu 4-lea alu Sinodulu ecumenicu IV. demanda: „cá nime sa nu zidésca manastire fára de voi'a Episcopulu. (.)

II. Fia-care manastire este subordinata ju-

risdictiunei acelei Eparchii, in alu cárei complexu se afla.

Cumca fia-care manastire trebue sa fia subordinata jurisdictiunei acelei Eparchii, in alu cárei complexu se afla, acest'a aduce cu sine firea lucrulu, cáci fia-care manastire este parte integritóre a Eparchiei, si acestu asertu nu suferu nici o indoála. Vremu in sa sa intarim asertulu nostru si cu cavóne, si adeca 1, cu canonulu 34. apostolescu, unde Episcopulu i se da dreptulu de a face in Eparchia sea tote, cate se cuvino Episcopiei sele si sateloru celoru de sub dens'a;— 2, cu canonulu 18 si 23 alu Sinodulu ecumenicu IV, care renduesce, ca calugarii conjuratori in contr'a Episcopulu cadu din trépt'a lor;— 3, cu canonulu 4 alu Sinodulu ecumenicu IV carele prescrie, ca fára aprobarea Episcopulu eparchialu nu se póte zidi nici o manastire;— 4, cu canonulu 11 alu Sinodulu ecumenicu VII., care da Episcopulu dreptulu de a pune Economu in manastire, deca Igumenulu au negligatu aceea;— 5, cu canonulu 1 alu Sinodulu localu I-II din Constantinopole, care prescrie, ca fára aprobarea Episcopulu nu se póte inaintá nime la trépt'a monachale; 6, cu canonulu 4 alu aceluasi Sinodu localu din Constantinopole, pe bacea cáru Episcopulu i se cuvino dreptulu a stramutá dupa chipsuial'a sea pe calugari dintr'o manastire in cealalta, seu a conferi vre-unui calugaru parochia spre pastorire.

III. Óre au manastirile numite „Stavropighii“ si „inchinate“ bacea canonica?

Cá sa putemu aflá, ca óra manastirile numite „Stavropighii“ si „inchinate“ au bacea canonica, este de lipsa a premitu definiti'a lor. Si asiá dicemu I, ca manastirile „Stavropighii“ suntu acele manastiri, care fundatorulu le inchina jurisdictiunei vre-unui Patriarchu, si acest'a da binecuvéntare la zidirea manastirei, si tramite o cruce, carea se pune in temeli'a zidindei manastiri, si in care apoi Patriarchulu esereitéza jurisdictiunea archierésca cu

totale eschidere a Episcopulu, in a cáru Eparchia este acea manastire.— II. ca manastirile „inchinate“ se numescu in Romani'a acele manastiri, ai cároru fundatori au testatu la vre-unu patriarchatu, seu la unele manastiri dela Resaritu, o parte din venitululu anualu manastirescu cu scopu, cá si acolo sa se faca rugacioni pentru sufletele lor, si apoi din motivulu acestui ajutoriu anualu Patriarchulu, si respective Igumenii acelor manastiri dela Resaritu si au insusitu, cu sprijón'a stapanirii civile, jurisdictiunea asupr'a manastiriloru, ce suntu in Eparchiele din Romani'a, cu totale esturbare a jurisdictiunei Episcopiloru eparchiali.

De-si aceste definitiuni de ajunsu ne arata, ca manastirile numite „Stavropighii“ si „inchinate“ n'au basa canonica, pentru ca nu corespundu canóneloru principali: totusi din privire la insemnata obiectulu ne simtimu indatorati a documentá mai pre largu ilegalitatea, ce prin abusu s'au introdusu in aceste manastiri.

IV. Stavropighiele suntu anticanonice.

Noi afirmámu, ca Stavropighiele suntu anticanonice, cáci canónele nu pomenescu nimicu despre astfelu de soi de manastiri, ci din contra in canóne se amintesce in de obste numai despre manastiri, cá despre unu institutu bisericescu, care cá atare este normatu in tote referintiele sale interne si externe.

Aflámu in sa amintire despre „Stavropighii“ in interpretarea canonulu 31 apostolescu la Balsamonu si Pidalionu. Canonulu acest'a prescrie: „ca presbiterulu, carele despretiuesce pe Episcopulu seu si face adunári de crestini si infiintéda altariu fára de a dá vre-o vina asupr'a Episcopulu seu, — sa se depuna cá unu ambitiosu; asjiderea si clericii si toti, cati se voru dá lánge elu, ear cei mireni sa se segregeze, acest'a in sa facase dupa un'a si a dóu'a si a trei'a admonitiune a Episcopulu“. Noi in canonulu acest'a nu aflámu alt'a decátu indatorire, ca fia-care preotu, clericu si crestinu trebue sa se

(.) Mateiu XVI, 24.—XIX. 20.

(.) Vedi si Can. I. alu Sinod. I, II, din Constantinopole.

dă mai târziu, acésta unu tineru cu alătea docu-
minte produse de purtare buna, precum dice „Unitu
și Neunitu“, nu aru fi facut'o. — Póte dara
vedea on. publicu cetitoriu ca calumnia „Unitului și
a Neunitului“ nu e drépta, precum nici aceea, ca
subscrisulu n'au fostu in scóla, n'au tractatu bruta-
liter cá unu leu acestu Inspectoratu, n'au făcutu alt'a,
decátu si-au implinitu detori'a scotendu afara din
staulu pre celu ce n'au intratu pe usia. — Precum
mai susu amu pomenitu, la cererea poporului i
s'au renduitu de Invatiétoriu numai pre semestru
de iérna Dimitriu Pop Cantoru locale, cáruia i s'au
si datu chei'a scólei, pre lángha aceea strinsa inda-
torire, ca de ori si ce confessiune sa priméscă
prunci in scóla, in sa cei de alta confessiune sa in-
vetie religi'a la Preotii lor. Acestu Cantoru au mai
suplinitu acolo postulu invatiétorecu si in anii 1863-4,
care de aru fi fostu patatu cu purtare imorala
(precum dice „Unitu și Neunitu“), in acelu casu po-
porulu nostru decum Invatiétoriu, ba nici Cantoru
nu l'aru suferi la biserici'a lor, asiá dara nu e
dreptu nici aceea, ca poporulu au remasu uimitu
de fapt'a subscrisului, ci multiamitu cu substituirea
acéstui'a de Invatiétoriu, care se adevéresce cu a-
ceea, ca la cercetarea scólei in 25 Ianuariu s'au
aflatu in scóla 30 de prunci de confessiunea gr.
or. iéra de cei gr. catolici 2 románi si 2 tigani;
cáci gr. cat. abiá suntu a sieptea parte. — Sume-
ti'a sez neputendu-o infrená „Unitu și Neunitu“ au
cerutu o comissia dela presidulu comitatense pen-
tru documentarea unoru aretári a lorú fára temeiu,
care le-au si dat'o, macaru ca acestu Inspectoratu
maritulu presidu i-au făcutu aretare, in care au a-
retatu cumca poporulu de confessiunea gr. or. este
liniscitu in privintia invatiementului scolaru, are
scóla sea proprie confessiunala, fára amestecu cu
ceea gr. cat., totusi déca maritu același are a esmite
comissiu pentru imbutatárea scólei, ori in ce
privintia, si subscrisulu va participá la aceea, numai
sa nu-si intinda influintia sea preste inalt'a ordi-
natiune gub. din 5 Aprile 1853 nr. 1493. 721. a-
supr'a scóleloru populare. Védiendu ca aretarea
Inspectoratului nu se respectéda, n'au aflatu cu
cale a participá, nici a-si dá reflexiunea sea, re-
servandu acést'a a o aratá la locuri mai inalte, dupa
ce va vedea efeptuirea acelei comissii. — Nu e
dreptu nici aceea, ca in Selcudu aru fi Invatiétoriu
Unitu in scóla gr. or., cáci Invatiétoriulu de acolo
Vasilie Pop este de religiunea gr. or. care cá atare

este si decretatu de inspectiunea suprema scolara
inca in 3 Decembre 1864 nr. 217, — iéra in Vi-
drasecu nu e scóla nici gr. nici gr. cat., acolo se
tine invatiétur'a intr'o casa privata, poporulu de a-
colo gr. or. nu e in stare a-si tine Invatiétoriu de
sine, totusi religi'a la prunci o propune Preotulu
nostru.

Pat'a ce o pune „Unitu și Neunitu“ din Bobohal-
m'a pre subscrisulu in „Gazet'a Trans.“ nr. 12 nu
póte isvorí de aiea, decátu de acolo, cáci acéstui'a
cá nisce ómeni cu caracteru, si totum fac a co-
munei, sa tinu deonestati inaintea acelei'a, pentruca
n'au pututu remanea de invatiétoriu Filon Pang'a,
ba póte si aceea le-au datu ansa, cáci cu prile-
giulu ratiociniului bisericescu, intrebandu-se poporulu
nostru si Efori'a scolara pentru ce n'au ingrigitu,
si provediutu scóla din lantru cu cele de lipsa,
la care poporulu au respunsu: ca pentru ispravirea,
si procurarea celor de lipsa in scóla au adunatu
Judele comunalu dela tóta cas'a 80 xr. v. a. si o
ferdela de bucate. Ce au făcutu cu acestea noi
nu scimu, vedemu ca n'au lueratu nimic'a la scóla.
— In urm'a acestor'a acestu Inspectoratu s'au ve-
diutu silitu a recuirá pre D. Jude procesuale a
stringe la dare de séma pre antisti'a comunala, si
a o indatorá, cá sa procure cele de lipsa la scóla
cu atát'a mai vertosu, ca Judele comunalu s'au a-
mestecatu si in tréb'a cemetierului bisericescu luandu
la sine 16 fl. v. a. arend'a aceluia de pre anulu
trecutu, totu pentru titlu'a scólei, póte acestea au
datu ans'a cea mai mare la scorniturile fára nici
unu temeiu, cu care numai din malitia s'au silitu
a patá inaintea on. publicu cetitoriu pre subscrisulu
fára vina; — ca de aru fi fostu, si aru fi „Neunitu“
cu rávna pentru scóla, pentru otárirea lefei invatié-
torescu, si pentru inaintarea prunciloru in invatié-
tura, care subscrisulu Inspectoratu au speratu dela
elu, cá dela unu románu — posessoru — si inainte
statatoriu a comunei, ambe scólele din Bobohalm'a
s'aru fi pututu isprávi si provedea cu cele de lipsa,
insa vointi'a si rávna iau lipsitu, cá unui nepasa-
toriu de aceea. Acelea le ascépta dela elu religi'a,
— onórea lui, si poporulu necultu din Bobohalm'a;
judece asiá dara on. publicu cetitoriu! — De „U-
nitu“ nu dicu alta decátu paguba ca si elu consimte
asemenea cu celu „Neunitu“, ca carier'a lui este mai
inalta, si mai delicata, si totusi se amesteca in juris-
dicti'a altei Biserici, elu este omu nou in Bobohalm'a
venitu, nu scie cu ce concessiuni mai n'alte s'au ra-

dicatu 2 scóle confessiunale sub unu edificiu. — In
fine subscrisulu provóca pe caracterulu si onórea
loru pe toti invetiatorii acéstui Tractu a dá publi-
citatiei, de au storsu ce-va venitu dela ori si care!
ba ce este mai multu dela cei mai multi invet. nici
pentru intarirea contractelor n'au luatú nimic. —
In asemenea modu provóca si pre „Unitu și Neu-
nitu“ din Bobohalm'a a-si documentá scorniturile
sele fára nici unu temeiu date publicitatii, cáci pána
atunci subscrisulu pre acéstui'a nu-i póte considera
altcum, decátu numai de nisce ómeni sumeti, si ca-
lumniatori. —

O. Dle Redactoru! fiindu ca cu datulu 1 Martiu
a. c. m'amu adresatu on. Redactiuni a „Gaz. Tr.“
cá acestu respunsu sa-lu priméscă, si sa-lu deo
publicitatiei din cauza, ca in aceea au esitu articululu
asupritoru, dara nevedindu primirea acéstui'a pána
acum — cu tóta cuvenintia me rogu de on. Dni'a
vóstra a avea bunatate alu primí, si alu dá publi-
citatiei, sub propriulu meu nume, in colónele „Telegra-
fului Român.“

Georgiu T a m a s i u Protop. gr. or.

Principatele române unite.

Eri pe la 11 óre, Domnitoriulu Serbiloru a
facutu intrarea sea in Capital'a Romaniei, Mari'a
Sea Domnitoriulu l'a intempnatu la bariera insotitu
de cas'a Sea militara; trupele garnisónei si gard'a
natiunala erau isirate in trecátulu Inaltimiloru Loru
pána la palatu.

Persónele care insotiescu pe printiulu Michailu
suntú d. Marcovici presedintele Senatului, d. Mi-
livoi Petrovici Blasnavatu, ministru de resbelu, d.
Iot'a Marcovici, Senatoru, pasi'a dela Belgradu si
alte.

Pe la 1 1/2 óre in. LL. cu suit'a Loru au fá-
cutu o preumblare prin bariera Ferestráu la Spi-
talulu Colintin'a, unde au visitatu instalatiunea bol-
naviloru, si organizarea acéstui stabilimentu cu a-
menuntulu, de acolo s'au dirigeatu prin bulevar-
dele esterióre la arsenalu po care asemenea l'a vi-
sítatu in detaliuri precum si manegiulu si casarm'a
Malmezonu, pe urma au mersu prin bariera Spirea
la casarm'a Alexandru, si la atelieru unde au e-
saminatu deosebite modele de arme si masínele.

Inaltímele Loru s'au intorsu la palatu la órele
5 dupa amédi. La prandiu M. Sea a intr'unitu in
onórea venirei Printiului Michailu, pe Pré SS. Me-
tropolitulu primatu, P. SS. Metropolitulu Moldovei

subordineze Episcopului seu. Sa vedemu in sa, ce
dice Balsamonu in interpretarea acéstui canonu;
elu aduce urmatóarele: „Mitropolitii si Episcopii
rezimati pre acestu canonu, si pre alte canóne,
murmura in contra acelu, cari se róga, cá in ti-
nurile lor sa se puna cruci patriarchali, si de a-
ceea unii au molestatu adeseori urechile Imperato-
riului si ale Patriarchului, rugandu, cá darea cru-
ciloru patriarchali sa se radice, si adeca cá acei'a
sa nu se bage in séma, cari s'aru recurge pentru
acele. Insa nu s'au ascultat, si candu au postu-
latu, cá sa li se arete canónele, care iarta defigerea
unoru asemenea cruci, li s'au datu indereptu ruga-
rea, cáci Biserici'a prea santa — patriarchatulu — s'au
provocatu pre obiceiulu celu indelungatu nescrisu
bisericescu, care s'au tinutu cá unu cononu din
tempii imemoriali, si se tine si astadi. — Sa ve-
demu acum si aceea, ce dicu interpretatorii din Pida-
lonu; ei afirma: „ca acei preoti si mireni, cari
zidescu in deosebite Metropolii si Episcopii „Sta-
vropighii“ nu se supunu pedepsei canonului 31 a-
postolescu, cáci asiá invatia Balsamonu, cá cáci tóte
Metropoliele, archiepiscopiele si eparchiele s'au im-
partitu intre Patriarchi, si ca Metropoliti si Archi-
episcopii suntú subordinati potestati Patriarchiloru
dupa canonulu 6 si 7 alu Sinodului ecumenicu I, si
dupa canonulu 2 si 3 alu Sinod. ecumenicu II, in
urm'a cároru Metropoliti si Archiepiscopii pome-
nescu la liturgia pe respectivulu Patriarchu, pentru
aceea amesuratu acestoru canóne, Patriarchii au
dreptulu sa deo in eparchiele Metropoliloru si Ar-
chiepiscopiloru cruci spre infintierea manastiriloru
„Stavropighii“, unde inca se pomenesce numele lorú la
liturgia, ca in aceste „Stavropighii“ Archiereulu locu-
lui n'are nici o impartasire de santítele slujbe, si de in-
tarirea Igumenului, nici de judecat'a gresieleloru, fára
numai ómenii, cáti au locuitu in Stavropighiele patriar-
chale mai nainte si dupa zidirea lorú, suntú subor-
dinati Episcopului locului.“

V. Dovedi, ca Stavropighiele suntú anticanonice.

Amu vediutu in numerulu precedentu interpre-
tarea canonului 31 apostolescu prin Balsamonu, si

dintr'ens'a nu vedemu alt'a, decátu nepotrivire cu
canonulu cestionatu, carele apriatu osandesce pe
preoti si crestini, carii parasindu si despretiundu
fára vina pe Episcopulu lorú, facu altare dupa vol-
nici'a lorú; si Balsamonu totusi dice: ca unii Me-
tropoliti si Episcopi provocandu-se la acestu canonu
apostolescu au nisuitu la patriarchatu, cá sa nu
ineuviintieze rugarea nimenu pentru Stavropighii,
dar aceea li s'au inapoiatu, si ca cându acei Ar-
chiereii au postulatu de a li se aretá canónele, ca-
re dau patriarchatulu dreptulu de infintierea Sta-
vropighieloru in eparchii streine, li s'au respunsu
cu provocare la obiceiulu celu indelungatu din tem-
pii imemoriali. — Cum se póte provocá cine-va la o-
biceiulu indelungatu din tempii imemoriali in privintia
Stavropighieloru, inca nu pricepem, candu scimu, ca
intre véculu alu unspredecelea, candu Balsamonu au
scrisu Comentarele sale la Canóne, nu este mai multu
de dóne vécuri, prin urmare nu este acestu astfelu de
indelungatu tempu, care aru intrece memori'a óme-
niloru. Si fiindca Sinodulu ecumenicu din urma
s'au tinutu la Nicea in an. 788, ear celu localu din
urma la an. 879 la Constantinopole in biserici'a Sf.
Sofii, si nici in aceste Sinóde din urma, nici in ce-
le de mai nainte Metropoliti si Episcopi n'au pa-
ritu pentru Stavropighii pe vre-unu Patriarchu, cáci
fára indoiéla n'au avutu ansa; pentru aceea afir-
mámu, ca obiceiulu de a zidi manastiri „Stavro-
pighii“ s'au potutu incepe numai dela alu diecelea
vécu din volnici'a patriarchului sprijinita de cátra
potestatea civila in contra sustatóreloru canóne, ce-
ea-ce in véculu alu unspredecelea nu s'au potutu
caracterisá de unu obiceiulu indelungatu din tempii
imemoriali, in contra cáruia Metropoliti si Epi-
scopii, precum insusi Balsamonu marturisesce, au
protestatu, provocandu-se la canóne, si prin aceea
aretandu, ca usulu, la care patriarchatulu ser po-
vóca, este abusu.

Noi inea partinimu pasii acelu venerabili Me-
tropolitu si Episcopi, cáci suntemu de acea firma
credintia, ca „Stavropighiele“ suntú nisce abusuri
din tempii decadintiei luminei bisericescu, si spe-

râmu, ca acestu abusu in véculu nostru nu se mai
practiséza.

VI. Continuare I.

Amu vediutu mai susu si interpretarea cano-
nului 31 apostolescu din Pidalionu, despre care in-
ca trebe sa dicemu, ca aceea nu se potrivește
nici cu liter'a nici cu spiritulu acelu canonu apo-
stolescu, cáci de acolo, pentru ca unu patriarchatu
constá din mai multe Metropolii si Episcopii, nici
decum nu urméza, ca Patriarchulu iaru compete si
jurisdictiunea archiereasca in acele Metropolii si E-
parchii, séu dreptulu de a face dupa placu in ace-
le ori ce aru vrea, cáci cerculu activitatiei unui patri-
archatu fatia cu Metropoliele si Eparchiele, care se
tinu de elu, este otaritu in canóne, si nu-i este ier-
tatu a trece preste ele, precum acést'a amu aretatu;
si déca Patriarchulu n'are dreptulu sa liturgisé-
sca in biserica din Metropolii si Eparchii, fia acele
si sufragane ale scaunului seu, cu atátu mai putíau
are dreptulu de a-si subordina jurisdictiunei sale
vre-o manastire din Eparchia straina.

Este de insemnatu si acelu pasagiú din susu
amintit'a interpretare, unde se dice: „ca numai ca-
te-va Stavropighii potú sa fia, cá sa nu se calce
canónele, care renduescu, cá manastirile si mona-
chii sa fia supusi Episcopiloru locali;“ cáci este o
parere gresita, candu cine-va cugeta, ca canónele
nu se calca prin putíne Stavropighii. Interpreta-
torii din Pidalionu au uitatu cuvintele Mantuitorului
prin care au invetiatu: „ca acelu, carele va strică
un'a dintre porunci, si va invetiá asiá pe altii, mai
micu se va chiamá intru imperati'a ceriurilor; ear
celu ce va invetiá si va face, acést'a se va chiamá
mare intru imperati'a ceriurilor“ (.); au uitatu si
invetiatur'a Apostolului Iacubu: „ca ori cine va pa-
di tóta legea, si va gresi in contra unei porunci,
acelu s'au facutu vinovatu tuturor porunciloru“;
prin urmare canónele se vatema si prin putíne Stavro-
pighii, si acelu, care gresiesce in contra unui canonu,
se face vinovatu tuturor canóneloru.

(Va urmá.)

(.) Mateu V, 19. — (.) Iacubu II. 10. —

si Sucevei, pe dlu Presedinte alu Adunării, pe dnu ministri, pe corpulu diplomaticu, pe d. Presedinte alu Curtiei de Cassatiune si alte notabilitati.

Maria Sea Domnitoriulu a radica toastulu urmatoru:

„Vedeti cu o viua satisfactiune pentru noi pe Altetia Sea Principele Michailu; radica acestu pacharu in sanatatea Altetiei Sele si urezu prosperitatea natiunei viteze a Serbilor. Sa traiasca printiulu Michailu, Sa traiasca bunulu meu frate, si bunulu meu vecinu.“

Inaltimea Sea Printiulu Serbiei a respunsu cu toastulu urmatoru:

„Radica acestu pacharu in sanatatea Mariei Sele Printiului Carolu I, Sa traiasca bunulu meu frate, Sa traiasca Romanu.“

Pe la orele 8 1/2, poporatiunea Bucuresciloru, a facutu o manifestatiune cu facile aretandu bucuria sea prin strigatele entusiastice.

Pe la 9 ore, Serbii aflati in Bucuresci au facutu o asemenea demonstratiune, avendu de scopu a areta viu a loru placere de a vede pe Domnitoriulu lor in Capitala Romaniei.

In. Loru au onoratu cu presentia Loru reprezentanti a ce s'a datu in Teatrulu celu mare.

Inaltimea Sea principele Domnitoru alu Serbiei chiamatu de impregiurari grabnice, cu parere de reu a fostu silitu a parasii Capitala Romaniei adi diminatia.

Inaltimea Sea este indoitu machnitu ca n'a potutu primi corpulu Statului, spe a le pute esprima prin graiu adancele sele simtieminte de simpathia, pentru natiunea romana. (Monit. 2 Apr.) „Romanulu“

Varietati.

La serbarea incoronării, scrie un Szapary din Vien'a la Pesta ca procesiunea incoronării va merge pre sirulu Dunării la biseric'a parochiala, unde se va face juramentulu, de aici va trece prin calea Vatiu si Dorotea la piet'a Franciscu Iosifu, unde se va face lovitur'a cu sabiu'a. Tote lucrurile de decoratiune trebuie sa fie gat'a pana la 2 Martiu. —

In Bud'a-Pesta se desvolta o activitate forte mare, ca sa fie gat'a pregatirile pentru ceremonie de incoronare pe tempulu otarit.

Fiindca insa corón'a este la incoronare de mare insemnatate, pentru aceea afli cu cale a dá in privintia insignieloru de incoronare urmatoarea deslusire: Corón'a santa de acum este compusa din doue coróne. Un'a (cea din launtru) o au primitu regele Stefanu dela Pap'a Silvestru II; acést'a pentru figurele, ce se afla pre ea cu inscriptiunea latina, se numesce cea latina. Partea acést'a a corónei constá dintr'o caciula de aur semiotunda, carea este corón'a cea adeverata; preste acést'a se afla doue semicercuri incrucisiate, pre cari este unu cercu, a cáru culme póta crucea cea de aur. — Partea cea de desuptu a corónei constá dintr'unu cercu de aur provediutu cu diamanturi, care e legatu prin o fasia de aur decorata cu margaritare de partea cea din susu a corónei. — Corón'a santa trage nóue marce si siése loti; se afla p'intre diamanturi cinci dieci de saphire, cinci-dieci de rubine, trei sute trei-dieci si optu de margaritare, si nóue lantisióre mici de aur. De corón'a se tine si sceptrulu regiu de aur curatu (nu se scie, dela care rege se deduce; la incoronare lu tine regele in mána); máru de aur cu crucea cea dupla in verfu; si acést'a se intrebuintieza la incoronare; si spad'a St. Stefanu. Dupa datele istoriciloru unguresci se dice, ca ea este aceea, care o au intrebuintiatu in batalia, ce o au avutu in contra conducatoriulu partitei rebele, Kupa. Cu spad'a acést'a se incingu principi, candu se incoronedia; mai incolo, manta u'a (palast) S. Stefanu; O mant'a intr'adeveru antica; ea este cam in form'a unui felonu, care acopere totu trupulu si este manufactur'a vechia pretiósá, in carea suntu intiesute cu fire de aur figuri si inscriptiuni; mantau'a acést'a o au facutu insasi consort'a lui Stefanu, princés'a din Bavaria Gizel'a si o au datu regelui de presentu. Istoricii dicu, ca regele Stefanu nu o au purtatú nici odata si ca numai mai tardu s'au primitu intre celelalte insignii si se intrebuintieza ca mantá de incoronare spre aducearea aminte de s. Stefanu si la consórtea lui; — in fine crucea apostolica a s. Stefanu. Istoricii a-

firma cumca aceea, carea o au tramisu Silvestru II. cu titlu apostolica, s'au perdutu dimpreuna cu stégulu. Crucea carea se póta acum'a inaintea regelui la incoronare — si anumitu de Eppulu celu maiteneru, siedindu calare — cá insignia apostolica, se trage de pretempulu regelui Mathea Corvinu. — (H. Z.)

Fóia oficiala din Bud'a-Pesta aduce denumirea lui Haynald de Archiepiscopu la Calocia.

In 22 Aprile se deschide teatrulu (nemtescu) aici in Sabiu sub Directiunea de mai inainte. „Hrm. Z'g.“ ne spune despre acést'a si arata mai multe nume a noiloru membri atatu pentru opera catu si pentru drame etc. Candu vomu pute ave si teatru románu?

Famili'a imperatésca din Russi'a au tramisu comunei bisericesci gr. or. din Agram (capitala Croatiei) mai multe vestminte forte pretiósé pentru servitiulu Stei Liturgii. Acelea suntu destinate pentru unu Episcopu, patru preoti si patru cantori. Vestmintele asiá suntu de pretiósé incatu Archiepiscopulu rom. cat. Haulik au disu, ca pre langa tota vistieria bisericei catedrale (rom. cat.) acést'a nu posede verstminte cá acelea. Chin-disitur'a cu aur le redica la unu pretiu ce trece preste 35,000 fl.

„Zastav'a“ spune ca cuventările nemagiariloru din diet'a pestana, diuarele magiare le reproducu reu seu nu le reproducu de locu si apoi mai tardu li se facu imputári ca aru fi vorbitu contra legalitatiei

Dela unu Poszeszor magyar din B... Asfelu se incepe adres'a unei corespundintie ce ne veni prin posta in dilele trecute. Intentiunea acelei corespundintie fu buna, pentruca percurgendu o amu aflatu din trens'a, ca la oca-siunea instalatiunei unui preotu magiaru in B... au luat parte, fratiesce, si preotii románi de acolo, fiindu acést'a invitati de cátra magiari. Nu ne place insa calea corespundintelui, carele se vede ca-i place a se pune dupa spatele unui nerománu. Unu atare lucru trebuie sa-lu desaprobámu indata ce damu de urma-i, spre invetiatur'a altor'a. In casulu de fatia suntu semnele invederate, de-si nu putem decatu numai a ne prepune, ca cine e scriitorulu. Atata e siguru ca nu e magiaru dupa cum se geréza. Pentruca deca si suntu magiari (tierani), cari vorbescu mai bucurosu romanesce si cari limba loru nu o mai sciu, totusi dela unu magiaru (corespund. e serisa romanesce impestriata cu cuvinte magiare), care scie sa póte condeiulu nu credemu, ca va serie györög in locu de görög si e gyezült in locu de egyesült si Lelkés in locu de lelkes; iera ortografi'a romana sa o greuiésca numai in unele sîre si in altele nu.

O gluma a bar. Eötvös se spune Pressei celei nóue din partea unui corespundinte pestanu, precum urméza: Bar. Beust se exprimá in o convorbire de ale sele cátra ministrulu ung. de culte: In diet'a Dvóstre tóte mergu cá pre sfóra; nici producerile in unu teatru de curte nu s'aru nimeri mai bine. Dar intre noi scumpe Barone, câte probe ve obicinuitti Dvóstra sa faceti? „O! Dta ne vatemi. Mergu si fara proba, cá de pe fóia dupa sufleriu“, respunse cu intimitate bar. Eötvös.

Precum se aude principele Stirbeiu pana candu au fostu in Vien'a s'au interesatu tare de caleaferata din Transilvania: Aradu—Alb'a Iuli'a si pentru cladirea ei mai departe Sabiu—Turnu rosu. Principele areta din partea Romaniei, ca impreunarea dela Turnu rosu aru fi pentru tier'a sea lini'a cea mei folosióre si cea mai scurta.

Franci'a prelánga incercările diplomatice de a compune lucrulu in modu pacicu se pregatesce de unu resbelu mare. Tóte trupele nu pot capeta puscile cele nóue (chassepot) ci numai venatorii, ceeaalta infanteria remanu cu puscile de pana acum, cari se dice ca batu mai departe decatu cele prusiane. Pre langa acést'a au aflatu francii nisce tuuri usióre, la cari doi ómeni suntu de ajunsu de a le folosi. Acestea se umplu cu unu felu de bómbe, cari indata ce esu din tunu se spargu si imprascia glóntiele din bómbe incatu rumpu si strica din unu spaitiu insemnatu totu ce le vine inainte.

Publicare de concursu.

Spre ocuparea de 2 locuri pentru transilvaneni in fundatiunea aerariale, care cu inceputulu anulu scolasticu 1867/8 voru deveni vacante in in-

stitutele mai inalte pentru cualificarea militare adeca in institutele de cadeti si academiele militare; mai incolo e unu locu de fundatiune aerariale pentru transilvaneni care va deveni vacantu in institutele pentru cualificarea militare primare adeca in casele de cresteri si compagnele scolari, se escrie prin acést'a concursu pana in 25 Maiu a. c.

Concurentii spre ocuparea vre-unui'a din locurile acestea de fundatiune se provóca prin acést'a a substerne in terminulu prefriptu petitiunile provide cu documentele mai josu prescise la oficiele politice respective spre a se inainta Guvernului acéstui'a regiu.

Petitiunei suntu a se acude:

1. Cartea de botezu a aspirantelui,
2. Testimoniulu de impunsu,
3. Testimoni de sanatate edatu de unu medicu militar graduatu,
4. List'a mesurei compusa de comand'a militara a cercului, de statiune, seu de intregire, si
5. Testimoniulu celu din urma scolariu alu aspirantelui.

Spre orientarea concurentiloru se aduce aminte, cumca spre primirea in anulu 1. a unei case de creștere primare e determinata etatea intre 7 si 8 ani.

Primirea in unu cursu anuale mai inaltu e conditiunata de o instructiune elementara corespunditoare; totusi e de ajunsu chiaru spre primirea in cursulu anuale alu patruea, absolvirea clasei a 2-a normale cu resultatu bunu.

Etatea de suscepere pentru anulu primu intr'unu institutu de creștere superioru seu intr'unu institutu de cadeti, este egale in ambe institutele acestea si adeca intre 11 si 12 ani.

Spre primirea in anulu primu intr'unu institutu de creștere superioru debue cá aspirantele sa fi absolvatu cu succesu bunu class'a a 3 normala.

Pentru intrarea in anulu I. in institutul de cadeti se pretinde absolvirea cu calculu bunu a clasei a 4 normala.

Spre primirea in unu anu scolasticu mai inaltu a unui institutu superioru de creștere seu a unui institutu de cadeti e necese o scintia pregatitoare mai desvoltata, si anume: spre a putea intrá in anulu alu 2 alu unui institutu de cadeti, se pretinde absolvirea cu succesu bunu a clasei prime din gimnasiulu inferioru seu scól'a reale inferioare, iera pentru anululu scolare alu treilea seu alu patruea, cunoscentia acelor obiecte care suntu prescise pentru a 2 resp. a 3 clasa a unei scóle reale seu a unui gimnasiu inferioare.

Pentru institutele de creștere suntu pretensiunile mai mici, cáci e de ajunsu chiaru spre intrarea in unulu din anii scolastici finali absolvirea perfecta a clasei normale a 4.

Spre a putea intrá in o academia militara se pretinde, pre langa catu-va cunoscentia a limbei francesce, absolvirea eminenta a anulu scolariu primu din atare gimnasiu seu scóla reale superioare, seu celu putinu absolvirea eminenta a tuturor claselor unui gimnasiu micu completu seu a unei scóle reale inferioare.

In academiele militare se primescu aspiranti echisivu numai in anulu I. si anume in etatea intre 15 si 16 ani.

Primirea definitiva aterna dela resultatu unui esamenu ce se tine cu aspirantele in institutu insusi.

Dela reg. Guvernu alu Transilvaniei.

Clusiu in 7 Martiu 1867.

Nr. 10—1

Varu de Orlatu

Irimie Banciu si Ion Serbu Ghisioiu facu prin acést'a cunoscutu, ca au luat in arenda pre nóue ani captórele de varu ale comunei Orlatului si ca de aci in colo voru lifera varu arsu bine, cu 7 fl. v. a. butea, la tiera, eara pentru Sabiu cu 7 fl. 4 xr. intielegendu aci si carausi'a si banii dela póta.

Pentru mesura drépta voru fi respundietori pre langa arendatori si carausii.

Prenumeratiunea in privintia acést'a o ingrigesce de adi incolo D-lu Samuilu Fridericu Setz senioru, uliti'a s'a re i Nr. 592.

Sabiu 12 Aprile 1867.

12—1

IDREPTARE. In nr. tr. pag. 112 col. III dupa sir. 20 e a seceti alu 51-lea siru de pe a II. col.